

Padomes secinājumi par ES stratēģisko pieeju starptautiskajām kultūras attiecībām

(2017/C 189/08)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. ATGĀDINA Padomes 2015. gada 24. novembra secinājumus par kultūru ES ārējās attiecībās ar uzsvāru uz kultūru attīstības sadarbībā ⁽¹⁾, kuros cita starpā tika pausts aicinājums Komisijai un Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos piedāvāt stratēģiskāku pieeju kultūrai ES ārējās attiecībās;
2. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija un Augstā pārstāve atbildēja uz šo aicinājumu, 2016. gada 8. jūnijā laižot klajā kopīgu paziņojumu "Starptautisko kultūras attiecību ES stratēģijas veidošana" ⁽²⁾;
3. ATGĀDINA Padomes 2016. gada 17. oktobra secinājumus par globālo Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju ⁽³⁾, kur tika apstiprinātas prioritārās jomas, kurās globālā stratēģija jāsteno, un kas izcēla kultūras diplomātijas lomu;
4. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka globālajā stratēģijā ⁽⁴⁾ ir atzīta kultūras loma ES ārpolitikā un drošības politikā vispār un it sevišķi tādās jomās kā terorisma apkarošana, sabiedrības noturība un konfliktu noregulējums;
5. ATZĪST, ka kultūra ir daļa stratēģiskas un transversālas pieejas Savienības starptautiskajām attiecībām;
6. PIENĀCĪGI ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Savienības un dalībvalstu attiecīgās kompetences jomas, kā arī subsidiaritātes principu, UZSVĒR, ka stratēģiskai pieejai starptautiskajām kultūras attiecībām būtu jāaptver visas attiecīgās politikas jomas un tajā būtu jāņem vērā 2016. gada 8. jūnija kopīgais paziņojums. Tai arī būtu jāatbilst UNESCO 2005. gada Konvencijai par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmai 2030. gadam. Konkrētāk, šādai pieejai vajadzētu būt tādai, kas:
 - a) ietver augšupēju perspektīvu, vienlaikus respektējot kultūras nozares neatkarību, stiprinot vārda brīvību un mākslinieku integritāti, sekmējot tiešus kontaktus starp māksliniekiem, kultūras pakalpojumu sniedzējiem un pilsonisko sabiedrību un piedāvājot pietiekamu elastīgumu, lai ņemtu vērā strauji mainīgo globālo scenāriju;
 - b) ir izstrādāta ar priekšnoteikumu, ka starptautiskās kultūras attiecības var iegūt aprises, vienīgi veicinot kultūru daudzveidību ES un tādējādi palielinot iespējas pilsoņiem paplašināt savu kultūras izpratni un zināšanas, stimulēt viņu radošumu un veicināt savstarpēju mācīšanos un dialogu, kas laika gaitā tiek kopts, lai vēl vairāk attīstītu starpkultūru kompetences ⁽⁵⁾ un sekmētu starpkultūru dialogu;
 - c) sekmē visu centienu saskaņotību un konsekveni, vienlaikus nodrošinot to pilnīgu papildināmību ar dalībvalstu darbībām. Jābūt arī papildināmībai ar darbībām, ko īsteno starptautiskā līmenī, piemēram, ar Eiropas Padomes vai UNESCO starpniecību, vienlaikus izvairoties no centienu dublēšanās;
7. Saproto, ka kultūra ir ES starptautisko attiecību būtiska daļa, IESAKA iedarbināt Prezidentvalsts draugu grupu, lai tā darbotos kā transversāla platforma ar nolūku izstrādāt integrētu, visaptverošu un pakāpenisku ES stratēģisko pieeju starptautiskajām kultūras attiecībām, kas apzina sinerģijas starp visām attiecīgajām politikas jomām, pilnībā respektējot subsidiaritātes principu. Tādējādi minētā grupa apzinātu šādas pieejas kopējos stratēģiskos principus, mērķus un prioritātes, kas tiktu ietverti ceļvedī, nosakot, kur varētu būt būtiski izvērst kopīgu rīcību ES līmenī;

AICINA DALĪBVALSTIS:

8. pastiprināt sadarbību starp attiecīgajām ministrijām, jo īpaši kultūras ministrijām un ārlietu ministrijām, vietējām un reģionālajām iestādēm un ieinteresētajām personām;

⁽¹⁾ Padomes secinājumi par kultūru ES ārējās attiecībās ar uzsvāru uz kultūru attīstības sadarbībā (OV C 417, 15.12.2015., 41. lpp.).

⁽²⁾ 10082/16.

⁽³⁾ 13202/16.

⁽⁴⁾ 10715/16.

⁽⁵⁾ Padomes 2008. gada 22. maija secinājumi par starpkultūru kompetencēm (OV C 141, 7.6.2008., 14. lpp.).

AICINA KOMISIJU UN EIROPAS ĀRĒJĀS DARBĪBAS DIENESTU (EĀDD):

9. atbalstīt Prezidentvalsts draugu grupu, sniedzot tehniskas zināšanas, piemēram, ar kultūras diplomātijas platformas ⁽¹⁾ starpniecību;
10. ar ES politikas virzieniem un programmām prioritāti piešķirt iniciatīvām starptautisko kultūras attiecību jomā un apsvērt iespēju padarīt šos virzienus un programmas pamanāmas ar vienotas piekļuves portālu;

AICINA DALĪBVALSTIS, KOMISIJU UN EĀDD:

11. vākt paraugpraksi par kultūras iniciatīvām trešās valstīs un apmainīties ar to, tostarp ar kultūras diplomātijas platformas starpniecību;
12. apsvērt pilotprojektus ar trešām valstīm, lai testētu sadarbības formas, tostarp vienotās rīcības un radošas starpsektoru partnerības, iesaistoties vietējiem kultūras jomas rīcībspēkiem, vietējām un reģionālajām iestādēm, attiecīgajām NVO, valsts kultūras institūtiem, *EUNIC* ⁽²⁾ kopām un ES delegācijām.

⁽¹⁾ Kultūras diplomātijas platformu 2016. gada martā aizsāka Eiropas Komisijas Ārpolitikas instrumentu dienests, lai sniegtu atbalstu ES iestādēm starptautisko kultūras attiecību ES stratēģijas īstenošanā. Platformas mērķis ir veikt darbības, kas pastiprina ES kultūras iesaisti ar trešām valstīm un to pilsoņiem, galvenokārt sniedzot atbalstu un padomus ES iestādēm, tostarp ES delegācijām, un izveidojot globālu apmācības programmu līderībai kultūras jomā.
(Avots: <http://www.cultureinexternalrelations.eu/>)

⁽²⁾ *EUNIC* (Eiropas Savienības valstu kultūras institūtu tīkls) ir "jumta" tīkls, kurā apvienojušies valstu kultūras institūti un vēstniecības.